

EUROPE DIRECT
Poprad

str. 3

ÚPLNE PRVÁ STRATÉGIA
OBRANNÉHO PRIEMYSLU

str. 4

OPATRENIA NA PODPORU
BIOTECHNOLÓGIE
A BIOVÝROBY V EÚ

EUROSPRAVODAJ

Elektronický mesačník centra Europe Direct Poprad | Marec 2024

VYHLÁSENIE KOMISIE A VYSOKÉHO PREDSTAVITEĽA PRI PRÍLEŽITOSTI MEDZINÁRODNÉHO DŇA ŽIEN

Európska komisia a vysoký predstaviteľ/podpredseda vydali pri príležitosti Medzinárodného dňa žien toto vyhlásenie: „Percentuálne zastúpenie žien v politike v súčasnosti ani zďaleka neodráža rôznorodosť našich spoločností. Celkový podiel poslankýň v jednokomorových národných parlamentoch alebo v dolných komorách národných parlamentov dosahuje v súčasnosti v priemere 33 % v členských štátoch EÚ a 26,5 % vo svete. Musíme sa viac snažiť podnecovať a podporovať začleňovanie žien do politiky. Rok 2024 je prelobovým volebným rokom na celom svete. K volebným urnám bude pozvaných viac ako 4 miliardy ľudí vrátane

400 miliónov občanov EÚ, ktorí budú v júni hlasovať vo voľbách do Európskeho parlamentu. Pri príležitosti tohto medzinárodného dňa žien by sme chceli vyjadriť uznanie európskym sufražetkám, ktoré s odvážnym aktivizmom bojovali za právo voliť, keď to bola iba výsada mužov. Naše uznanie patrí všetkým ženám v celej ich rozmanitosti, ktorou prispieva-

jú k formovaniu spravodlivejšej a rovnejšej spoločnosti. V mnohých kútoch sveta sa ženy, žiaľ, stále nemôžu zúčastňovať na verejnom živote a v niektorých prípadoch sú úplne vylúčené z rozhodovania a verejného priestoru. Vo všetkých spoločnostiach ženy naďalej čelia diskriminácii a sú vystavené vyššiemu riziku online a offline

násilia. Tento problém je obzvlášť naliehavý v prípade političiek, novinárov, aktivistiek, a najmä obhajkyň ľudských práv. Všetky ženy vrátane mladých žien, kdekoľvek sa nachádzajú, nabádame k tomu, aby v tomto roku, ktorý je rokom volieb, uplatnili svoje právo voliť, vydobyli si svoje miesto v spoločnosti a neváhali sa zapájať do politického života.”

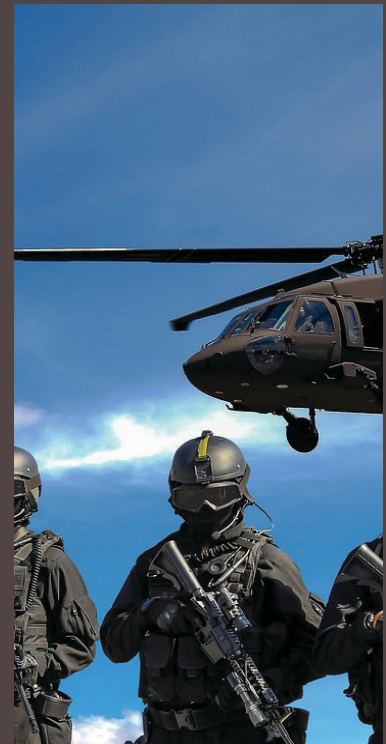

ÚPLNE PRVÁ STRATÉGIA OBRANNÉHO PRIEMYSLU

NOVÝ PROGRAM OBRANNÉHO PRIEMYSLU NA POSILNENIE PRIPRAVENOSTI A BEZPEČNOSTI EURÓPY

Európska komisia a vysoký predstaviteľ Únie predstavili vôbec prvú európsku stratégiu obranného priemyslu na úrovni EÚ a navrhli súbor nových ambiciózných opatrení na podporu konkurencieschopnosti a pripravenosti obranného priemyslu Únie. Pred dvoma rokmi sa na náš kontinent, v dôsledku ruskej útočnej vojny na Ukrajine, opäť vrátil konflikt s vysokou intenzitou. V stratégii európskeho obranného priemyslu (EDIS) sa stanovuje jasná a dlhodobá vízia na dosiahnutie pripravenosti obranného priemyslu v Európskej únii. Ako prvé okamžité centrálné nástroje na reali-

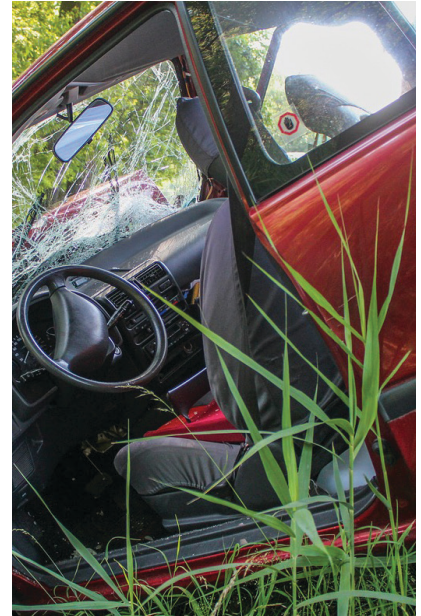
záciu stratégie Európska komisia predkladá legislatívny návrh programu európskeho obranného priemyslu (EDIP) a rámec opatrení na zabezpečenie včasnej dostupnosti a dodávok výrobkov obranného priemyslu. V stratégii sú opísané výzvy, ktorým v súčasnosti čelí európska obranná technologická a priemyselná základňa (EDTIB), ale aj možnosti ako využiť jej plný potenciál. Správa zároveň určuje smerovanie na nasledujúce desaťročie. Zlepšenie pripravenosti európskeho obranného priemyslu si od členských štátov vyžaduje investovať viac, lepšie, spoločne a v Európe.

STAGNÁCIA POKROKU PRI ZNIŽOVANÍ POČTU SMRTELNÝCH NEHÔD NA CESTÁCH V MNOHÝCH KRAJINÁCH

Komisia uverejnila predbežné údaje o smrteľných dopravných nehodách za rok 2023. V minulom roku zahynulo v EÚ pri dopravných nehodách približne 20 400 ľudí, čo predstavuje malý pokles o 1 % v porovnaní s rokom 2022. Napriek určitému pokroku od roku 2019 je len niekoľko členských štátov na dobrej ceste k splneniu cieľa EÚ a OSN znížiť počet úmrtí na cestách do roku 2030 o polovicu. Od roku 2019 sa počet úmrtí na cestách v Španielsku, Francúzsku a Taliansku sotva znížil, zatiaľ čo v Írsku, Lotyšsku, Holandsku, na Slovensku a vo Švédsku sa

zvýšil. Naopak, za posledné štyri roky sú Belgicko, Česko, Dánsko, Maďarsko a Poľsko na dobrej ceste k splneniu cieľa 50 % zníženia počtu úmrtí a vážnych zranení na cestách do roku 2030. Celkové poradie sa výrazne nezmenilo, pričom najbezpečnejšie cesty sa stále nachádzajú vo Švédsku (22 úmrtí na milión obyvateľov) a Dánsku (27/milión). Bulharsko (82/milión) a Rumunsko (81/milión) mali najvyššiu mieru úmrtnosti v roku 2023. Priemer EÚ bol 46 úmrtí na cestách na milión obyvateľov.

125 MILIÓNOV EUR NA VÝSTAVBU DIAĽNICE D1 NA ÚSEKU HUBOVÁ – IVACHNOVÁ

Celková dĺžka úseku bude 14,9 km. Projekt predstavuje druhú fázu investičnej výstavby, ktorá bola dokončená v rámci programového obdobia 2007 – 2013. Celá investícia je súčasťou technického

riešenia rozšírenia diaľnice D1 z Hubovej. Diaľnica D1 nahradí a doplní súčasnú cestu I. triedy I/18. Projekt významne prispieva k naplneniu vízie „modernej, vysokokvalitnej, bezpečnej a efektívne fungujúcej do-

pravnej infraštruktúry“, najmä v koridoroch transeurópskej dopravnej siete (TEN-T). Vízia bola vymedzená v strategickom pláne rozvoja dopravnej infraštruktúry Slovenskej republiky do roku 2030.

VÝZVA EURÓPSKEJ KOMISIE POĽNOHOSPODÁROM K ICH ÚČASTI V ONLINE PRIESKUME O ZJEDNODUŠENÍ ADMINISTRATÍVNEJ ZÁŤAŽE

Ako Komisia oznámila vo svojich návrhoch na zníženie záťaže na pleciach poľnohospodárov, tak otvorila online prieskum s cieľom priamo zhromaždiť názory poľnohospodárov v EÚ. Prieskum prebiehal od 7. marca do 8. apríla. Krátke otázky sú dostupné vo všetkých jazykoch EÚ a poskytnú cennú spätnú väzbu. Prieskum pomôže identifikovať zdroje administratívnej záťaže a zložitosti vyplývajúce z pravidiel spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP), ako aj z iných pravidiel týkajúcich sa potravín

a poľnohospodárstva, a to v súvislosti s ich uplatňovaním na vnútroštátnej úrovni, ako aj s povinnosťami v oblasti zaznamenávania podávania správ, ktoré sú s nimi spojené. Predbežné výsledky budú predložené už v polovici apríla. Tento prieskum poskytne už v lete jasnejší obraz o hlavných administratívnych prekážkach, ktoré poľnohospodári vnímajú a ktorým čelia. Jeho výsledky budú zahrnuté do podrobnejšej analýzy, ktorá sa uverejní na jeseň 2024.

OPATRENIA NA PODPORU BIOTECHNOLÓGIE A BIOVÝROBY V EÚ

Komisia navrhla súbor cielených opatrení na podporu biotechnológie a biovýroby v EÚ. V oznámení s názvom Budovanie budúcnosti s prírodou sa identifikujú výzvy a prekážky a navrhuje sa ich riešenie v súlade s oznámením o dlhodobej konkurencieschopnosti EÚ. Pokrok v oblasti vied o živej prírode podporovaný digitalizáciou a umelou inteligenciou a potenciál

riešení založených na biológii s cieľom riešiť spoločenské problémy, robí z biotechnológie a biovýroby jednu z najslubnejších technologických oblastí tohto storočia. Môžu pomôcť EÚ modernizovať jej odvetvia poľnohospodárstva, lesného hospodárstva, energetiky, potravinárstva a krmív a priemysel. Okrem toho môžu tieto technológie prispieť ku konkurencieschopnejšej a odolnejšej EÚ.

EUROSPRAVODAJ – Elektronický mesačník Informačného centra Europe Direct Poprad.
 Vydavateľ: Informačné centrum Europe Direct Poprad. Adresa: Hviezdoslavova 24, 058 01 Poprad.
 Texty článkov: Európska únia, EURACTIV. Spolufinancované z rozpočtu EÚ.
 Pre použitie obrázka uvedeného v tomto dokumente je potrebné kontaktovať autora obrázka.
 © EDIC Poprad, EÚ, 2024
 Ďakujeme Vám za čas, ktorý Ste venovali čítaniu Eurospravodaja, veríme, že Vás zaujal.
 Vaše pripomienky, návrhy a otázky uvítame na europedirect@europedirectpp.eu.